

Pracovní list

Předmět: Český jazyk řešení

Ročník: 5.A

Opakování vzdělávacího celku:

Souvětí, vzorce souvětí, základní skladební dvojice, mluvnické kategorie podstatných jmen, přídavných jmen a sloves

- 1. V následujících souvětích doplň čárky, vyhledej a vyznač slovesa, vyhledej a vyznač spojovací výrazy, napiš počet vět v souvětí a vzorec souvětí.**

Kamarád mi otevřel, až když jsem několikrát zazvonil.

Slovesa – otevřel, zazvonil jsem; souvětí má 2 věty, spojovací výraz – čárka, až; vzorec souvětí - V1, až V2.

Potrava je pro naše tělo pohonná látka, která opatřuje energii nutnou k činnosti.

slovesa – je látka, opatřuje; souvětí má 2 věty; spojovací výraz – čárka, která; vzorec souvětí - V1, která V2.

Když semínko klíčí, nezáleží na tom, jak leží v půdě, neboť stonek bude vždy směřovat vzhůru a kořen dolů. slovesa – klíčí, nezáleží, leží, bude směřovat; souvětí má 4 věty; spojovací výrazy – čárka, čárka, jak, čárka, neboť; vzorec souvětí V1, V2, jak V3, neboť V4.

Jakmile se narodí malý klokan, leze po srsti matky, až se dostane do vaku, který má matka na břiše. slovesa – narodí se, leze, dostane se, má; souvětí má 4 věty; spojovací výrazy – čárka, čárka, až, čárka, který; vzorec V1, V2, až V3, který V4.

Tatínek se strýčkem vzali Pétu na fotbal a on se ptal, proč rozhodčí na hřišti stále píská.

Slovesa – vzali, ptal se píská; souvětí má 3 věty; spojovací výrazy – a, čárka, proč; vzorec souvětí - V1 a V2, proč V3.

Nečekejte na mě, protože nevím, kdy se vrátím domů.

Slovesa – nečekejte, nevím, vrátím se; souvětí má 3 věty; spojovací výrazy – čárka, protože, čárka, kdy; vzorec souvětí – V1, protože, V2, kdy V3.

Učili jsme se, že naše srdce je sval, který pumpuje krev do celého těla.

Slovesa – učili jsme se, je sval, pumpuje; souvětí má 3 věty; spojovací výrazy – čárka, že, čárka, který; vzorec souvětí – V1, že V2, který V3.

Paní učitelka kladla otázky, aby se dověděla, jak žáci porozuměli novému učivu.

Slovesa – kladla, dozvěděla by se, porozuměli; souvětí má 3 věty; spojovací výrazy – čárka, aby, čárka, jak; vzorec souvětí – V1, aby V2, jak V3.

Když začalo pršet, pomohli jsme mamince posbírat prádlo a schovali jsme se domů.

Slovesa – začalo pršet, pomohli jsme posbírat, schovali jsme se; souvětí má 3 věty; spojovací výrazy – když, čárka, a; vzorec souvětí – Když V1, V2 a V3.

2. Urči mluvnické kategorie :

u babičky – **Ž, č.j., 2.p., žena**

před domem – **M neživ., č.j., 7.p., hrad**

s kamarády – **M živ., č.mn., 7.p., pán**

pro Terezku – **Ž, č.j., 4.p., žena**

o Budulínkovi – **Mživ., č.j., 6.p., pán**

vidlemi – **pomnožné p.j., 7.p.**

s manželkou – **Ž, č.j., 7.p., žena**

na stanici – **Ž, č.j., 6.p., růže**

autobusem – **M neživ., č.j., 7.p., hrad**

bez klíčů – **M neživ., č.mn., 2.p., stroj**

starému (dědečkovi) – **M živ., č.j., 3.p., mladý**

veselé (spolužáky) – **M živ., č.mn., 4.p., mladý**

pod statnými (duby) – **M neživ., č.mn., 7.p., mladý**

se zdravým (rozumem) – **M neživ., č.j., 7.p., mladý**

o malých (kuřatech) – **S, č.mn., 6.p., mladý**

na filmovém (festivalu) – **M neživ., č.j., 6.p., mladý**

pilným (děvčatům) – **S, č.mn., 3.p., mladý**

v otevřených (knihách) – **Ž, č.mn., 6.p., mladý**

udatní (zachránci!) – **M živ., č.mn., 5.p., mladý**

pro oblíbené (hrdiny) – **M živ., č.mn., 4.p., mladý**

vykoupal se – 3.os., č.j., OZN, min.
vstávejte – 2.os., č.mn., ROZ, ----
pomohl bys – 2.os., č.j., POD, přít.
nakreslíte – 2.os., č.mn., OZN, bud.
uklízím – 1.os., č.j., OZN, přít.
řekli bychom – 1.os., č.mn., POD, přít.
spěchají – 3.os., č.mn., OZN, přít.
zapomněli by – 3.os., č..mn., POD, přít.
býval by pokračoval – 3.os.,č.j., POD, min.
posloucháme – 1.os., č.mn., OZN, přít.

3. Vyznač základní skladební dvojice

Vltava je symbolem naší země. Hluboké koryto Vltavy bylo vhodné pro stavbu přehrad. Slapy, Orlík a další přehrady způsobily, že Vltava přestala být splavná.

ony

Zmizely dlouhé spojené vory, které vozily do Prahy dříví. Zmizeli i veselí, opálení voraři. Zato se v elektrárnách pod přehradami vyrábí elektrický proud. Nehrozí už povodně. Pole, louky a vesnice v povodí Vltavy si oddychly.

Pozn. Připomínám, že členy základní skladební dvojice – tedy podmět a přísudek – spojujeme graficky dvojitou čarou.

Další materiály k opakování a procvičování:

Zelený pracovní sešit

55/1,2 – postupuj podle zadání

61/1

Řešení těchto cvičení najdete vzadu v pracovním sešitě na str. 16 a 18.

Vypracovala: Mgr. Eva Zlámalová